

4 Дискретни системи

Увод и основни појмови.

1. (Јун 2021.) Дат је дискретан систем описан диференцијалном једначином

$$Dy[n] = \Delta x[n-1] + 3x[n+4] + Dx[n-3],$$

где су D и Δ оператори кашњења и диференце унапред редом. Одредити импулсни одзив тог система, $h[n]$.

2. Каузални дискретан систем је описан диференцијалном једначином

$$y[n] - \sqrt{3}y[n-1] + y[n-2] = x[n],$$

а познати су и помоћни услови $y[-1] = 1$, $y[-2] = 0$

- Испитати асимптотску стабилност датог система.
- Одредити сопствени одзив, $y_a[n]$, датог система на задате помоћне услове.
- Одредити принудни одзив, $y_f^{(b)}[n]$, датог система за побуду $x[n] = \delta[n]$.
- Одредити принудни одзив, $y_f^{(r)}[n]$, датог система за побуду $x[n] = \cos(n\pi) u[n]$.

Асимптотска и BIBO стабилности

3. Испитати *BIBO* стабилност и асимптотску стабилност датих дискретних *LTI* система система који су описани својим импулсним одзивом

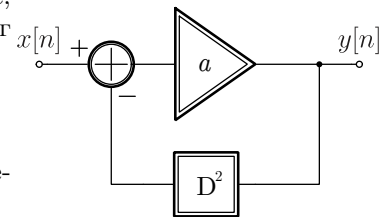
$$(i) h[n] = \begin{cases} \frac{1}{n} & , n > 0 \\ 0 & , \text{иначе} \end{cases}$$

$$(ii) h[n] = \frac{e^n}{n!} u[n]$$

$$(iii) h[n] = n^2 e^{-n} u[n]$$

$$(iv) h[n] = \sum_{m=0}^{\infty} \left(\frac{1}{2}\right)^m \delta[n-10m] u[n]$$

4. У дискретном систему са слике употребљени су идеални блок за кашњење, суматор и појачавач непознатог појачања $a \in \mathbb{R}$. Једини улаз посматраног система је дискретан сигнал $x[n]$, а једини излаз је дискретан сигнал $y[n]$.

- Написати диференцијалну једначину датог система.
- Испитати асимптотску стабилност датог система у зависности од параметра a .
- Израчунати вредност параметра a за коју је систем маргинално стабилан.
- За вредност параметра a из претходне тачке, одредити импулсни одзив датог система.

5. Каузални систем је описан диференцијалном једначином $\nabla(\Delta-2)^2 y[n] = Dx[n-1]$, где су D , ∇ и Δ оператори кашњења, диференце уназад и диференце унапред респективно.

- Одредити импулсни одзив, $h[n]$, тог система и испитати његову стабилност.
- Одредити његов сопствени одзив, $y_a[n]$, ако су за систем без побуде дати почетни (помоћни) услови $y[0] = y[2] = 0$, $y[1] = 1$;

6. Дискретни систем описан је диференцном једначином:

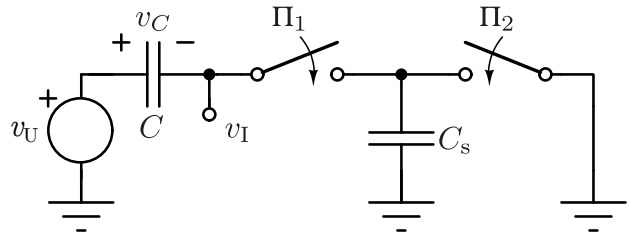
$$2y[n] + 11y[n - 1] + 17y[n - 2] + 6y[n - 3] = 2x[n] + \sum_{k=-\infty}^{\infty} x[n - k - 1]\delta[k - 1]$$

- (а) Нацртати блок дијаграм система користећи суматоре, појачаваче и елементе за кашњење.
 (б) Одредити импулсни одзив система ако је познато да је он каузалан и да карактеристични полином има један корен који је $\lambda_1 = -\frac{1}{2}$.
 (в) Испитати стабилност система.

7. Дискретни систем описан је диференцном једначином $2y[n + 2] - y[n + 1] - y[n] = x[n]$. Одредити (а) импулсни одзив овог система Одредити (б) одзив на побуду и (в) сопствени одзив одзив система ако су дати побуда и помоћни услови:

(i) $x[n] = (-2)^{-n} u[n]$, $y[1] = 1, y[0] = 0$ (ii) $x[n] = (-2)^{-n} u[n - 3]$, $y[1] = 1, y[0] = 0$ (iii) $x[n] = (-2)^{-n} u[n]$, $y[0] = 2, \lim_{n \rightarrow \infty} y[n] = 4$

8. У колу са слике познато је $C = C_s = 100 \text{ pF}$. У почетном тренутку оба кондензатора су неоптерећена. Прекидачи су идеални и затварају се наизменично, *крајкоштрајно*, и то прво прекидач Π_1 па прекидач Π_2 . Напон генератора v_U не мења вредност осим када је прекидач Π_2 затворен.

- (а) Одредити диференцну једначину система чији је једини улаз напон побудног генератора $v_U[k]$ а једини излаз напон $v_I[k]$ одређени након $k \geq 0$ затварања прекидача Π_1 .
 (б) Одредити импулсни одзив добијеног система и испитати његову асимптотску стабилност.

Дискретна конволуција

9. (Јун 2021.) Нека је $x[n]$ дискретан сигнал ограничен у времену. Ако је дужина (број ненултих одбирака) сигнала

$$x[n] * x[n] * x[n]$$

једнака 13 израчунати дужину, N_x , сигнала $x[n]$.

10. Нека су побуда дискретног система $x[n]$ и његов импулсни одзив дати таблично као:

(i)

n	≤ -1	0	1	2	≥ 3
$x[n]$	0	1	2	1	0
$h[n]$	0	1	4	9	0

(ii)

n	≤ -1	0	1	2	3	4	≥ 5
$x[n]$	0	1	2	3	2	1	0
$h[n]$	0	1	-1	1	0	0	0

Одредити принудни одзив датих система у задатим случајевима.